

ΚΑΠ 2021-2027

Βασικά σημεία της μεταρρύθμισης & των διαπραγματεύσεων

Ιούνιος 2021

Χ. Θεοδωρίδου, Τμήμα ΚΑΠ & Ευρωπαϊκών Σχέσεων
Δ/νση Αγροτικής Πολιτικής, Τεκμηρίωσης & Διεθνών Σχέσεων, ΥπΑΑΤ
Κ. Αθανασοπούλου, ΕΥΔ ΠΑΑ

- Ιούνιος 2017: Έγγραφο προβληματισμού της Ε. Επιτροπής για το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ
- Νοέμβριος 2017: Ανακοίνωση της Ε. Επιτροπής για το Μέλλον των Τροφίμων & της Γεωργίας
- Δεκέμβριος 2017: Έναρξη συζητήσεων για την ΚΑΠ μετά το 2020 στο Συμβούλιο Υπουργών
- Φεβρουάριος 2018: Έναρξη συζητήσεων για το ΠΔΠ μετά το 2020, Σύνοδος Κορυφής
- 2 Μαΐου 2018: Προτάσεις Ε. Επιτροπής για το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο της ΕΕ
- 1 Ιουνίου 2018: Νομοθετικές προτάσεις Ε. Επιτροπής για την ΚΑΠ μετά το 2020
- 27 Οκτωβρίου 2020: Γενική προσέγγιση στο Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας και έγκριση τροπολογιών από την Ολομέλεια του Ε. Κοινοβουλίου/έναρξη τριλόγων
- Δεκέμβριος 2020: Μεταβατική περίοδος δύο ετών (2021-2022)
- 27 Μαΐου 2021: Αδιέξοδο στις διαπραγματεύσεις Συμβουλίου Υπουργών & Ε. Κοινοβουλίου
- 29 Ιουνίου 2021: Επίτευξη συμφωνίας επί Πορτογαλικής Προεδρίας?

Προϋπολογισμός ΚΑΠ 2021-2027

Πρόταση Ε. Επιτροπής (2018): 365 δις €
Ελλάδα: 18,263 δις €

21/7/2020

Ευρωπαϊκό
Συμβούλιο &
ΠΔΠ 2021-
2027

ΕΕ-27

386,73
δις €

Ελλάδα: 19.362,60 δις €

- Πυλώνας I (άμεσες ενισχύσεις): 14,529 , 60 δις €
- Πυλώνας II (αγροτική ανάπτυξη): 4,021,90 δις €
(εκ των οποίων 1,2 δις € στη μεταβατική περίοδο 2021-2022)
- Ευρ. Μέσο Ανάκαμψης: 365,3 εκ. €
- Μέτρα αγοράς: 440 εκ. €

Τι ποσοστό αφιερώνει ο προϋπολογισμός της ΕΕ για την ΚΑΠ;
Περίοδος 2014-2020: 37.6% (ΕΕ-28) → Περίοδος 2021-2027: Από 28.5% σε 31% (ΕΕ-27)

Εξωτερική σύγκλιση των άμεσων ενισχύσεων Μια μεγάλη πρόκληση

➤ **Πρόταση Ε. Επιτροπής:** Τα επίπεδα των άμεσων ενισχύσεων ανά εκτάριο μεταξύ των κ-μ θα συνεχίσουν να συγκλίνουν

Για όλα τα κ-μ με άμεσες ενισχύσεις κάτω του 90% του μέσου όρου της ΕΕ-27, το χάσμα μεταξύ του σημερινού επιπέδου τους και του 90% του μέσου όρου των άμεσων ενισχύσεων της ΕΕ θα κλείσει κατά 50%. Η σύγκλιση θα χρηματοδοτηθεί από όλα τα κ-μ

➤ **Πρόταση ορισμένων κ-μ:** Πλήρης σύγκλιση

➤ **Απόφαση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (21/7/2020):** Συνέχιση της σύγκλισης/Περιορίστηκε η απώλεια πόρων για την Ελλάδα από τον φάκελο των άμεσων ενισχύσεων (Ελλάδα: 2^η μετά τη Μάλτα)

Νέο μοντέλο λειτουργίας

- Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027 : κοινός στρατηγικός σχεδιασμός Πυλώνων I & II (άμεσες ενισχύσεις, αγροτική ανάπτυξη, επιχειρησιακά προγράμματα Κ.Ο.Α.)
- Υποβολή Στρατηγικού Σχεδίου έως 1/1/2022 και έγκριση από την Ε. Επιτροπή
- Νέο μοντέλο λειτουργίας: Από τη συμμόρφωση στις επιδόσεις: στοχευμένες ενισχύσεις βάσει στόχων, αποτελεσμάτων και επιδόσεων
- Αυξημένη φιλοδοξία για περιβάλλον/κλίμα/βιοποικιλότητα
- **40% των πόρων της ΚΑΠ για το κλίμα**
- Συνοχή, συμπληρωματικότητα μεταξύ των Πυλώνων και των παρεμβάσεων
- Αλληλεπίδραση με εθνικές πολιτικές

Πρόταση κανονισμού για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ

6

Γενικοί στόχοι

- Έξυπνος, ανθεκτικός & διαφοροποιημένος γεωργικός τομέας, διασφάλιση επισιτιστικής ασφάλειας
- Περιβαλλοντική φροντίδα & δράση για το κλίμα και συμβολή στους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους της ΕΕ
- Κοινωνικο-οικονομικός ιστός των αγροτικών περιοχών

Εννέα (9) Ειδικόι στόχοι

Οικονομικοί

- Βιώσιμα γεωργικά εισοδήματα & ανθεκτικότητα για τη στήριξη της επισιτιστικής ασφάλειας
- Προσανατολισμός προς την αγορά & ανταγωνιστικότητα, με μεγαλύτερη εστίαση σε έρευνα, τεχνολογία & ψηφιοποίηση
- Βελτίωση της θέσης των αγροτών στην αγροδιατροφική αλυσίδα

Περιβάλλον & Κλίμα

- Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής & προσαρμογή, βιώσιμη ενέργεια
- Βιώσιμη ανάπτυξη & αποτελεσματική διαχείριση των φυσικών πόρων
- Προστασία της βιοποικιλότητας, διατήρηση οικοτόπων και τοπίων

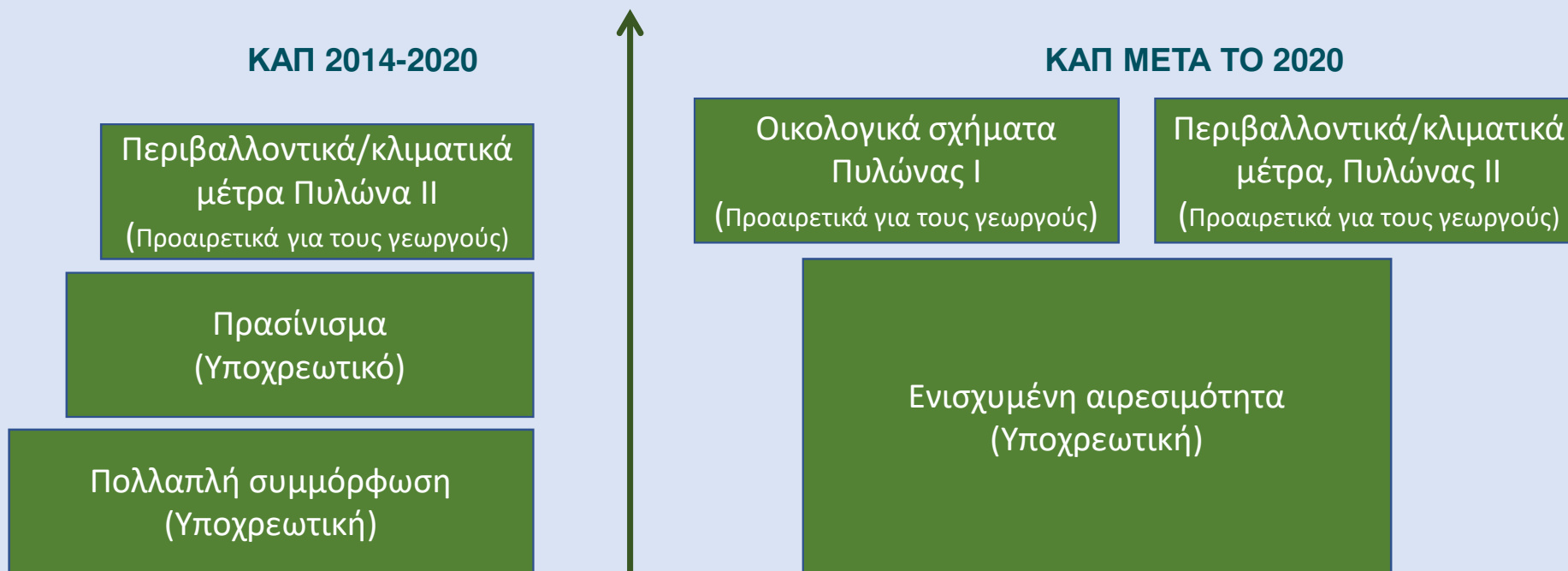
Κοινωνικοί

- Εγκατάσταση νέων γεωργών
- Απασχόληση, κοινωνική ένταξη & τοπική ανάπτυξη, βιο-οικονομία & βιώσιμη δασοκομία
- Υγιεινά, ασφαλή, θρεπτικά & βιώσιμα τρόφιμα, σπατάλη των τροφίμων & καλή μεταχείριση των ζώων

Οριζόντιος στόχος

Εκσυγχρονισμός: προώθηση γνώσης, καινοτομίας και ψηφιοποίησης στη γεωργία και στις αγροτικές περιοχές, ενθάρρυνση υιοθέτησης

Πράσινη αρχιτεκτονική της ΚΑΠ

Ορισμοί που μπορούν να συμπληρωθούν από τα κ-μ

Πραγματικός γεωργός

Η γεωργική δραστηριότητα να αποτελεί σημαντικό μέρος των συνολικών οικονομικών δραστηριοτήτων ή η κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα να είναι γεωργική, χωρίς να αποκλείονται οι γεωργοί με πολλαπλές δραστηριότητες

Νέος γεωργός

- ✓ Έως 40 ετών
- ✓ Υπεύθυνος της γεωργικής εκμετάλλευσης
- ✓ Κατάλληλη εκπαίδευση ή/και δεξιότητες

Πρόταση κανονισμού για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ

9

Μείωση βασικής ενίσχυσης(capping/degressivity)
κλιμακωτή μείωση για ποσά από 60.000€ -100.000 € & πλήρης μείωση για ποσά άνω των 100.000€

Παρεμβάσεις Άμεσων Ενισχύσεων

- Βασική εισοδηματική ενίσχυση
- Συμπληρωματική αναδιανεμητική εισοδηματική ενίσχυση από μεγαλύτερες προς μικρότερες & μικρο-μεσαίες εκμεταλλεύσεις
- Συμπληρωματική εισοδηματική ενίσχυση για τους νέους γεωργούς
- Ενίσχυση για μικρο-καλλιεργητές
- **NEO: Σχήματα για το περιβάλλον και το κλίμα (οικολογικά σχήματα):** Υποχρεωτικά για τα κ-μ, προαιρετικά για τους γεωργούς/ δεσμεύσεις πέραν της «αιρεσιμότητας» & διαφορετικές από τις γεωργο-περιβαλλοντικές-κλιματικές δεσμεύσεις της αγροτικής ανάπτυξης.
- Συνδεδεμένες ενισχύσεις
- Ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι (Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία, Βουλγαρία)

Πρόταση κανονισμού για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ

Τομεακές παρεμβάσεις

- Οπωροκηπευτικά
- Μελισσοκομικά προϊόντα
- Αμπελοοινικός τομέας
- Ελαιόλαδο και επιτραπέζιες ελιές
- Λυκίσκος
- **Νέο: Άλλοι τομείς**

Παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης

- Περιβαλλοντικές και κλιματικές ή άλλες δεσμεύσεις
- Περιοχές με φυσικούς ή άλλους περιορισμούς
- Μειονεκτικές περιοχές λόγω συγκεκριμένων υποχρεωτικών απαιτήσεων
- Επενδύσεις (δημόσιες ή ιδιωτικές, στη γεωργία, κτηνοτροφία, μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, δάση, κ.λπ.)
- Εγκατάσταση νέων γεωργών και σύσταση αγροτικών επιχειρήσεων
- Εργαλεία διαχείρισης κινδύνων
- Συνεργασία
- Ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριών

Ειδική Ενίσχυση στο Βαμβάκι

Πρόταση Ε. Επιτροπής (2018): 180.532.000€ από 187.000.000€/έτος

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (2020): 183.996.000 €/έτος

Τομεακές παρεμβάσεις

- Οίνος: 23.030.000 € από 23.963.000€/έτος
- Μελισσοκομία: **6.162.645** € από 3.600.000 €/έτος
- Ελαιόλαδο: 10.666.000 € από 11.098.000 €/έτος

Χρηματοδοτικές κατανομές-Πρόταση Συμβουλίου (Μάιος 2021)

13

Παρεμβάσεις άμεσων ενισχύσεων (ΕΓΤΕ)

- Προαιρετική εφαρμογή αναδιανεμητικής/χωρίς υποχρεωτικό ποσοστό
- Τουλάχιστον 25% για τα οικολογικά σχήματα, με ευελιξίες (πχ. 18% κατώφλι για 2023 & 2024)
- Συνδεδεμένες ενισχύσεις έως 13% + 2% πρωτεϊνούχες καλλιέργειες
- Τουλάχιστον 2% για τη συμπληρωματική ενίσχυση για νέους γεωργούς

Παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

- Τουλάχιστον 35% για περιβαλλοντικές/κλιματικές δεσμεύσεις (συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων για Περιοχές με Φυσικούς Περιορισμούς και Ευζωία των Ζώων με το 60% των πόρων τους)

Ευελιξία μεταξύ Πυλώνων

- Έως 25% μεταξύ άμεσων ενισχύσεων και αγροτικής ανάπτυξης και αντίστροφα
- Έως 15% από άμεσες σε αγροτική ανάπτυξη μόνο για περιβαλλοντικούς/κλιματικούς στόχους

Παρεμβάσεις άμεσων ενισχύσεων (ΕΓΤΕ)

- Υποχρεωτική αναδιανεμητική ενίσχυση και 10% των άμεσων ενισχύσεων, με ορισμένες ευελιξίες με capping/degressivity/μικρο-καλλιεργητές
- Τουλάχιστον 25% ετησίως για τα οικολογικά σχήματα για περιβάλλον, κλίμα, ευζωία των ζώων
- Περιορισμένες ευελιξίες για τα έτη 2023-2024 (πχ. κατώφλι 22% για 2023 & 2024, με αντιστάθμιση στα επόμενα έτη)
- Συνδεδεμένες ενισχύσεις έως 10% + 2% πρωτεϊνούχες καλλιέργειες

Παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

- Τουλάχιστον 37% των συνολικών πόρων ΕΓΤΑΑ για περιβαλλοντικές/ κλιματικές δεσμεύσεις (συμπεριλαμβανομένων των παρεμβάσεων για την Ευζωία των Ζώων (60%) και ΠΦΠ (40%))
- Τουλάχιστον 30% των κατανομών για τη στήριξη των επενδύσεων (άρθρο 86) που αφορούν στους ειδικούς στόχους για περιβάλλον/κλίμα

Πρόταση κανονισμού για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ

Εσωτερική σύγκλιση

Καθεστώς βασικής ενίσχυσης - Πρόταση Ε. Επιτροπής και Συμβουλίου

- Συνέχιση της σύγκλισης της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης
- Το αργότερο έως το έτος 2026, όλα τα δικαιώματα ενίσχυσης θα πρέπει να έχουν αξία τουλάχιστον 85% του μέσου προβλεπόμενου μοναδιαίου ποσού για το έτος υποβολής αιτήσεων το 2026

Εθνικό απόθεμα δικαιωμάτων ενίσχυσης

- Προτεραιότητα σε νέους γεωργούς ή νεοεισερχόμενους
- Χορήγηση Δ.Ε. ή αύξηση της αξίας των Δ.Ε.

Εσωτερική σύγκλιση

Καθεστώς βασικής ενίσχυσης -Πρόταση Ε. Κοινοβουλίου

- Συνέχιση της σύγκλισης της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης
- Το αργότερο έως το έτος 2026, όλα τα δικαιώματα ενίσχυσης θα πρέπει να έχουν αξία τουλάχιστον 100% του μέσου προβλεπόμενου μοναδιαίου ποσού για το έτος ενίσχυσης 2026 σε εθνικό επίπεδο ή ανά ομάδα περιφερειών (πχ. αγρονομικές)

Ε. Κοινοβούλιο: Κοινωνική Διάσταση της ΚΑΠ

- Υποχρεωτική **Κοινωνική Αιρεσιμότητα**: Ενσωμάτωση στην ΚΑΠ θεμάτων που σχετίζονται με τους όρους απασχόλησης, τις υποχρεώσεις του εργοδότη και την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια
- Έλεγχοι τήρησης της σχετικής νομοθεσίας από τους δικαιούχους των άμεσων ενισχύσεων και των εκταρικών ενισχύσεων του Πυλώνα II (γεωργο-περιβαλλοντικά/κλιματικά, ΠΦΠ)
- Κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης (μείωση ενισχύσεων)
- Ενσωμάτωση της σχετικής νομοθεσίας στο Σύστημα Γεωργικών Συμβουλών, στους στόχους και μέτρα των τομεακών παρεμβάσεων (οπωροκηπευτικά, λυκίσκος, ελαιόλαδο & επιτραπέζιες ελιές, οίνος) & στην αγροτική ανάπτυξη (επενδύσεις, συνεργασία, ανταλλαγή γνώσεων/πληροφόρησης)
- Παρακολούθηση, αξιολόγηση της πορείας και ενδεχόμενες προσαρμογές

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία Στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα

- Κλιματικά ουδέτερη ΕΕ έως το 2050
- Κλιματικές & Περιβαλλοντικές προκλήσεις: ευκαιρίες σε όλους τους τομείς πολιτικής & δίκαιη μετάβαση για όλους χωρίς αποκλεισμούς

Πως επηρεάζονται τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ;

- Θα λάβουν υπόψη τις φιλοδοξίες των νέων Στρατηγικών
- Θα αξιολογηθούν και βάσει των Συστάσεων της Ε. Επιτροπής
- Οι Στρατηγικές θέτουν ποσοτικοποιημένους στόχους σε επίπεδο ΕΕ

Φιλοδοξίες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας

Στόχοι ΕΕ 2030

19

Φυτοφάρμακα

Κατά 50 % μείωση της συνολικής χρήσης και των κινδύνων των χημικών φυτοφαρμάκων και της χρήσης πιο επικίνδυνων φυτοφαρμάκων

Αντιμικροβιακά

Κατά 50 % μείωση των πωλήσεων αντιμικροβιακών ουσιών για εκτρεφόμενα ζώα και στις υδατοκαλλιέργειες

Ευρυζωνική κάλυψη σε αγροτικές περιοχές

100 % πρόσβαση σε ταχύ ευρυζωνικό διαδίκτυο στις αγροτικές περιοχές έως το 2025

Βιολογική γεωργία

25 % της γεωργικής γης της ΕΕ υπό βιολογική γεωργία (Ελλάδα: 9,3 %, 2018)

Χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας

10 % των γεωργικών εκτάσεων με χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας (Ελλάδα: 3 % 2018/

Θρεπτικά συστατικά

Κατά 50 % μείωση των απωλειών θρεπτικών συστατικών, χωρίς επιδείνωση της γονιμότητας του εδάφους. Με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί η χρήση λιπασμάτων τουλάχιστον κατά 20 % έως το 2030

(Ακαθάριστο ισοζύγιο αζώτου, υπόγεια ύδατα με συγκέντρωση νιτρικών αλάτων, Ακαθάριστο ισοζύγιο φωσφόρου)

Ανάσχεση & αντιστροφή της μείωσης των επικονιαστών

Φιλοδοξίες της Ε.Π.Σ. & Συστάσεις για το Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ της Ελλάδας

20

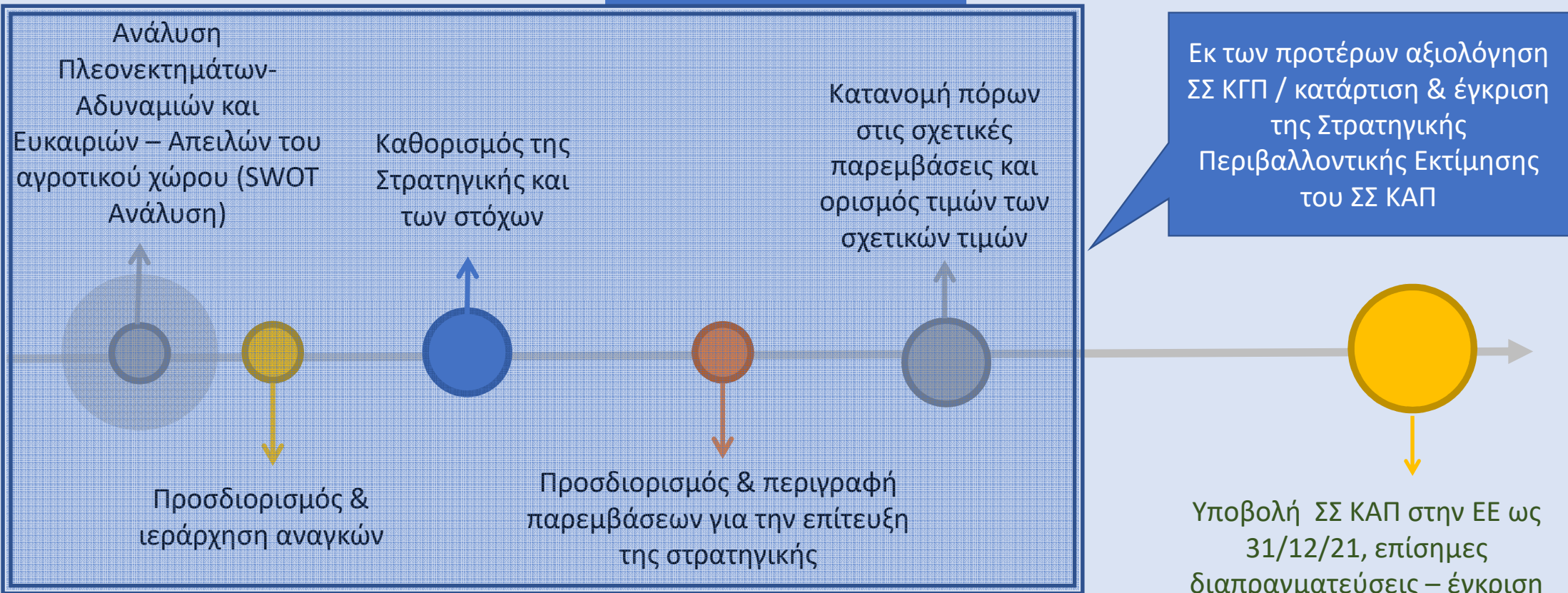
- Βελτίωση της ανθεκτικότητας των εκμεταλλεύσεων μέσω δικαιότερης, αποτελεσματικότερης & αποδοτικότερης κατανομής των άμεσων ενισχύσεων
- Βελτίωση των περιβαλλοντικών προτύπων με ιεράρχηση παρεμβάσεων σε δράσεις που προωθούν τους μόνιμους βοσκότοπους και την περιβαλλοντική προστασία τους
- Βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων
- Ανάπτυξη της βιοοικονομίας (γεωργικά απόβλητα & υποπροϊόντα για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας)
- Συμβολή στον στόχο μείωσης των απωλειών θρεπτικών συστατικών και βελτίωση της υγείας του εδάφους
- Αντιμετώπιση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων
- Συμβολή στον στόχο για τη βιολογική καλλιέργεια
- Συμβολή στον στόχο για τη βιοποικιλότητα
- Συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής & μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

Φιλοδοξίες της Ε.Π.Σ. & Συστάσεις για το Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ της Ελλάδας

21

- Αντιμετώπιση της πρόκλησης της ανανέωσης των γενεών στη γεωργία
- Αντιμετώπιση της φτώχειας, της ανεργίας, του χάσματος μεταξύ των φύλων στην απασχόληση και της γήρανσης του πληθυσμού
- Μείωση της χρήσης και των κινδύνων των φυτοφαρμάκων με πιο βιώσιμες γεωργικές πρακτικές
- Μείωση της χρήσης αντιμικροβιακών στη γεωργία
- Βελτίωση πρακτικών διαχείρισης του ζωικού κεφαλαίου για την καλύτερη διαβίωση των ζώων
- Επιτάχυνση της ψηφιακής & πράσινης μετάβασης του γεωργικού τομέα με επένδυση στο σύστημα γεωργικής γνώσης και καινοτομίας
- Συμβολή στον στόχο για τις ευρυζωνικές συνδέσεις στις αγροτικές περιοχές, σε συνέργεια με άλλα ταμεία της ΕΕ

Διαδικασία σύνταξης & υποβολής του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ (ΣΣ ΚΑΠ)

Διαβούλευση με ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ & άτυπη διαπραγμάτευση με ΕΕ

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας

Πλατφόρμα υποβολής προτάσεων για τη νέα ΚΑΠ:
<https://kwiksurveys.com/s/6N3NysTy>

1. <http://www.minagric.gr/index.php/el/2013-04-05-10-13-09/ministry-example/diavoyefsi-i-kap-meta-to-2020?types/0>
2. https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_el
3. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020SC0372&format=PDF>